

Koncepció és stratégia

**A Magyar Tudományos Akadémia elnöki tisztségének
betöltéséhez**

Freund Tamás

Budapest, 2020. január 15.

TARTALOM

I.	Bevezetés	3
II.	Általános megfontolások	4
III.	Stratégia és teendők	8
IV.	Szervezet, erőforrások, vagyongazdálkodás	14
V.	Néhány életrajzi adat	15
VI.	Stratégiai program elemei és ütemezése	Függelék

I. Bevezetés

Deák Ferenc, akit a Magyar Tudományos Akadémia 1839-ben választott tiszteleti tagjává, az 1848-49-es szabadságharc után tíz évvel az Akadémia segítségére sietett, és sikerrel akadályozta meg a bécsi Burg törekvését, hogy Akadémiánk nemzeti küldetését és autonómiáját gyengítse. Ezzel is hozzájárult ahhoz, hogy az 1867-es Kiegyezés megteremthesse a közjogi alapot és bizalmi tőkét egy máig példátlan fejlődést hozó korszakhoz, amelyben a nemzeti fejlődés érdekében a nézetkülönbségeik ellenére is tartósan együtt tudtak működni a haza legkiválóbb szellemi, kulturális, politikai és gazdasági erői. Magyarországnak változatlanul nagy szüksége van arra, hogy a történelmét, kultúráját, adottságait jól ismerő és értékelő, hozzá intellektuálisan és érzelmileg is kötődő, a hazai és az európai kultúrát egyaránt megbecsülő, és a világban tájékozódni képes, a szellemi tevékenységekben örömet lelő személyek és közösségek alkossák, akik felelősséget éreznek hazájukért, sajátos értékeink megőrzéséért, művészetünk, kultúránk gazdagodásáért és elismertetéséért.

A tudomány az emberi lét és az univerzum teljességének tanulmányozására és értelmezésére vállalkozik. A magyar tudományosságnak és kutatásnak történelmi bűn lenne elhanyagolnia a magyar nemzet, a nyelv és kultúra, a magyar és a velünk élő népek sajátos kérdéseinek, valamint a gyors és kiszámíthatatlan változásokkal, a tudományos és technológiai fejlődés kapcsán jelentkező, váratlan kihívásoknak korszerű, átfogó, valamennyi tudományterület együttműködését igénylő tanulmányozását és értelmezését. Az Akadémia a fennállásának közel két évszázada során néha meg-megingott, de sohasem törődött bele az egyes politikai korszakokban nem preferált tudományterületek művelésének elsorvasztásába, autonómiájának megkérdőjelezésébe. Legkiválóbbjainak erkölcsi irányításával, közösségének derékhada ellenállt a külső behatásoknak, képes volt önmaga kiküszöbölni belső torzulásait, és múltó epizóddá tenni a kívülről ráerőltetett vezetők munkálkodását. Olykor fájdalmas és sohasem feledhető veszteségek árán, de minden korszakban megtalálta a felülkerekedés útját, módját. Így kell lennie a mostani helyzetben is.

A politikai és tudományos közélet képviselői közötti bizalom nélkül a Magyarországon létrehozott és elérhető tudás, technológiai készség és innovációs potenciál nem gyarapítható, és nem is formálható társadalmat építő, gazdaságot fejlesztő, államot erősítő, az ország versenyképességét és a jelentkező kihívásokkal való megbirkózási képességet meghatározó tényezővé. Az elmúlt időkben külső indítatásból megrendült bizalom helyreállítása meggyőződésem szerint csak a Magyar Tudományos Akadémia részvételével valósulhat meg. Az Akadémiának megvan a kellő történelmi súlya, felhatalmazása, intellektuális és erkölcsi ereje, a teljes magyar tudományos közösséget egyesítő képessége, hogy a kezdeményező lépést megtegye. Emlékezzünk arra, hogy az elmúlt évek során az intézmények iránti állampolgári bizalom első helyezettje rendszeresen a Magyar Tudományos Akadémia volt!

A Magyar Tudományos Akadémia közel kétszáz éve a magyar tudomány és kultúra ékköve, védőbástyája. Bár történelmünk egyes kritikus időszakaiban autonómiája sérült, mégis meg tudta őrizni világnézeti sokféleségét, és zsinórmértékként szolgált a valódi értékek azonosításában, védelmében. Az ökológia tudománya megtanított bennünket arra, hogy a monokultúrák rendkívül sérülékenyek, egy ismeretlen kórokozó megjelenése pillanatok alatt elpusztíthatja őket. Hasonlóan, a csak egyféle módon gondolkodni képes közösségeket, társadalmakat bizonyos ideológiai áramlatok azonnal bekebeleznek, lezüllesztnek. A magyar tudomány a reformkor óta mindig is a nemzeti teljesítmény, a nemzeti hagyomány és kultúra szerves része volt, és döntően meghatározta az ország külföldi megítélését. Ugyanakkor az

ország belső fejlődésének is motorja volt, amire szintén szakmai, ideológiai, szellemi diverzitása tette alkalmassá. Az Akadémiának ma is a folytonosságot és állandóságot kell képviselnie, amelynek lényege a minőségen alapuló, a társadalmi tudatot is formáló szakmai és morális értékrend felmutatása.

Az Akadémia a legfontosabb kérdésben egységes: mivel *nemzeti* intézmény, bármilyen világnézeti, ideológiai, politikai vonulathoz tartozzon is annak bármely tagja, elsődleges kötelessége, hogy megszerzett tudásával Magyarországot szolgálja. Széchenyi István alap gondolata óta e kötelezettségünk nem változott. Akadémiánk közel 17 ezer fős köztestülete az ország szinte valamennyi tudományos fokozattal rendelkező tudósát magában foglalja, ezáltal megkerülhetetlen szellemi bázisát képezi az országnak, az azt irányító mindenkori döntéshozóknak.

Kétségtelen, hogy mára Akadémiánk – önhibáján kívül – szegényebbé vált, a társadalmi megbecsültsége politikai viták keresztútjába került, zászlója megtépázva áll, s azt néhányan megpróbálják félárbócra eresztetni. Az Elnökség által összeállított, megújult Küldetési nyilatkozat, amelyet 93%-os szavazataránnyal fogadott el a 2019. decemberi rendkívüli Közgyűlés, azt mutatja, hogy az Akadémia minden megaláztatása közepette továbbra is felelősséget érez az egész magyar tudományosságért, a magyar társadalomért, a nemzet jövőjéért, és felajánlja szolgálatait az országért felelősséggel tartozó döntéshozóknak, a magyar társadalom egészének. Elnökjelölti koncepcióm ezen a Küldetésnyilatkozaton alapul, melynek kialakításában választott vezetőként részt vehettem, és amelytől nyilván nem is távolodhat el a Magyar Tudományos Akadémia új vezetése.

II. Általános megfontolások

Megválasztásom esetén Szentágothai János és Vizi E. Szilveszter, az Akadémia korábbi elnökei örökségét szeretném tovább vinni. Mindkettejük személyiségében egyformán jelen volt a tudomány és a művészetek, az igazság és a szépség, a szerkezet és a működés, az agy és az elme, a test és a lélek iránti rajongás, a megismerni vágyás és tisztelet. Szerény követőjükként engem is a tudás és a szépség iránti vágy és kíváncsiság, a tudomány művelésében és a művészetek élvezete során megtapasztalt katarzis vezérelt egész életemben. Ezt az élményt próbáltam – mind a tudományon belül, mind azon kívül – a lehető legtöbb emberrel megosztani, és iránta vágyat ébresztetni. Megválasztásom esetén feladatomnak tekintem, hogy részrehajlás és megkülönböztetés nélkül minden magyar kutatónak, és valamennyi tudományterületnek, kutatóhelynek az érdekében dolgozzam, szükség esetén küzdjek, a Magyar Tudományos Akadémia hagyományainak és küldetésének jegyében.

Kutatói, oktatói és tudományszervezői munkám során mindig igyekeztem egyensúlyt teremteni a személyes kiteljesedés és a közösség fejlődésének érdeke, a kutatói kíváncsiság és a társadalmi elvárások, a versenyben és az együttműködésben rejlő előnyök, a hagyományok tisztelete és a forradalmi újítás, valamint a magyar nemzet iránti elkötelezettség és az egész emberiség iránt érzett felelősség között. Tapasztalatom szerint az egyensúlyteremtés és az előrehaladás feltételei mindig a tények és a kiválóság tisztelete, az ennek megfelelő értékrend szilárd képviselete, az emberi teremtképesség és szorgalom érvényre juttatása, a párbeszédben differenciált elvek követése, a türelem és a meggyőzés előnyben részesítése, a feltételekhez igazodó tervezésen alapuló, egyeztetett cselekvési program kijelölése, majd az

előrehaladás rendszeres értékelése, szükség szerinti módosítása, a következetes számonkérés és a felelősség vállalása. Talán ez lehet a “felvilágosult meritokratizmus”?

Mindez nem lehetséges erős háttérrel és lojális szövetségesek, külső támogatók nélkül. Ezért közösen vallott értékek mentén, közös célok megtalálásával folyamatosan gyarapítani kell az együttműködésben, a kihívások közös megoldásában részt vevők számát. Ennek feltétele - az alaptevékenység elismerést kiváltó művelésén túl - a nyitottság, a stabilitás, a mértéktartás, a megbízhatóság, a párbeszédkészség, és a partnerek kölcsönös lojalitása. A bölcsész- és társadalomtudományok hazai művelőit ugyanolyan jól szeretném képviselni, mint annak idején Berend T. Iván, Kosáry Domokos és Glatz Ferenc. Példaképként tekintek Szentágotthai Jánosra és Vizi E. Szilveszterre, akiknek nagyra becsülöm politikai pragmatizmusát és tudomány népszerűsítő tevékenységét is. Pálinkás Józseftől eltanulnám a határozott vezetői fellépés titkát és követném őt a tudományos kiválóság megalkuvás nélküli megkövetelésében. Lenyűgözött Lovász László páratlan önuralma és az elszánt állhatatosság, amivel a tudomány érdekeit és Akadémiánk alapértékeit a nehéz körülmények között is képviselte, és ezeket egyéni érdekei elé helyezte.

Partnerként és támogatóként tekintek elsősorban akadémikustársaim közösségére, a köztestület tagjaira, és a teljes magyar tudományos közösségre, bárhol is éljenek és alkossanak a világon. Ők azok, akik megjelenítik a Magyar Tudományos Akadémiát, és jelentik annak “háttérét”. Küldetésünk teljesítésében legfontosabb szövetségeseinknek a kutatókat befogadó intézmények – egyetemek, kutatóintézetek, közgyűjtemények, ipari kutatóhelyek, innovatív vállalkozások – képviselőit tekintem. Végül, de nem utolsó sorban partnerként számítok a politikai közélet, mindenekelőtt az országgyűlés és a kormány tagjaira. Csakis e három meghatározó szövetségi körrel együttműködve tudunk megfelelni az Akadémia előtt álló kihívásoknak. E hármasságban természetesen első helyen áll az akadémikusok testülete, amely a megválasztásom esetén legitimitásom elsődleges forrása lehet. Mindenki számára nyilvánvalóvá kell tenni, hogy az akadémikusok, az akadémia doktorai vitathatatlanul méltók a társadalom elismerésére és joggal részesülnek a köz támogatásában. Azt nemcsak kiemelkedő életművükkel, hanem tudományos közéleti feladatok ellátásával, és a Magyar Tudományos Akadémia nemzeti küldetésének teljesítésében való aktív részvételükkel is folyamatosan kiérdemelik.

A határon túli magyar tudományosságért viselt felelősségünk jegyében a külső tagok intézményrendszere az elmúlt években kiteljesedett. Minden évben a közgyűléshez kapcsolódóan sor kerül a Külső Tagok Fórumára, megalakult továbbá a rendkívül aktív Magyar Tudományosság Külföldön Elnöki Bizottság. Szervezettebbé válnak a határon túli magyar akadémikusokat tömörítő szervezetek (pl. az Amerikai Magyar Akadémikusok Társasága, AMAT), melyek számos új programmal, tanácsadással támogatják a hazai tudományt, az Akadémia működését, és viszik a magyar kutatási eredmények jó hírét a világban. Fejleszteni, bővíteni kell részvételi lehetőségeiket a hazai tudománypolitika alakításában, az Akadémia működésében.

Amennyiben a politikai döntéshozók megadják a Magyar Tudományos Akadémiának, és a Köztestületet képviselő elnöknek az indokolt szintű beleszólást a tudománypolitikába (többek között a Nemzeti Tudománypolitikai Tanács meghatározó tagjaként), akkor feladatunknak tekinteném, – a főtitkárral és az elnökséggel együttműködve –, hogy a kutatás, fejlesztés és innováció területén tapasztalt sokféle változtatás, kezdeményezés, program egységes, kiválóságot és hatékonyságot egyaránt garantáló, minőség alapú, kutató- és kutatóbarát rendszerré álljon össze. A kielégítő kutatói jövedelem biztosításán túl össze kell hangolni a kutatóhálózatban, az egyetemi és az ipari kutatóhelyeken a kutatók számára a már meglévő és az új lehetőségeket, segíteni a nagy váltásokat, így a külföldről hazatérést, a kutatóból

innovátorrá, a közalkalmazottból vállalkozóvá, ipari fejlesztővé, kutatásszervező menedzserre, állam- vagy közigazgatási szakemberré, vagy akár ismeretterjesztővé, népművelővé válást. Mindezek szervesen beletartoznak az akadémiai küldetés teljesítésébe, amibe a teljes magyar kutatói közösséget be kell vonni, lehetőség szerint a határainkon túlról is. A Magyar Tudományos Akadémia egyedülállóan képes arra, hogy a három nagy, kutatásokat végző, tudósképzést folytató, tudományt művelő és hasznosító, technológiákat fejlesztő intézményrendszer tagjai számára közös platformot biztosítson, szövetségüket megalapozza. Az egyetemek, a kutató- és fejlesztő hálózati intézmények és az ipari kutatóhelyek felelős képviselőinek és kutatóinak dialógusa és egyeztetései nélkül nem alakulhat ki eredményes, kutatóbarát, a kormányzat által is preferált innovációs ökoszisztéma. A Magyar Tudományos Akadémiának kezdeményeznie kell e kutatóintézmények konzultatív fórumának létrehozását, és teret, keretet kell biztosítania működéséhez.

A természetes szövetségesek, partnerek közé tartoznak az eredményeink hasznosítására törekvő, együttműködni kívánó, szolgáltatásokat, tanácsokat igénylő, a technológiák fejlesztésében érdekelt innovatív vállalkozások. Hazánk úgy léphet előre a jelentős innovátor országok közé, ha megfelelően kiaknázza a kormányzat, az ipar, az egyetemek és a kutatóintézetek közötti együttműködésekben rejlő óriási lehetőségeket. A Magyar Tudományos Akadémiának ezt minden rendelkezésére álló eszközzel támogatnia kell. A tudományos és a gazdasági szféra egyaránt érdekelt az innovációvezérelt fenntartható gazdasági növekedés elérésben. A magyar tudósok között vannak, és egyre többen lesznek vállalkozók. Ma már a hazai kutatók és fejlesztők mintegy kétharmada vállalkozások alkalmazottja vagy tulajdonosa, és ez az arány folyamatosan emelkedik (számuk 20 év alatt közel tízszeresére nőtt), miközben az egyetemi és a kutatóintézeti kutatók létszáma évtizedek óta stagnál. Felmerül a kérdés, hogy akkor miért csökkent az ország innovációs potenciálja? Meggyőződésem, hogy a felfedező kutatások támogatását, az abban résztvevő kutatók számát kellene inkább emelni, hiszen az ipar a befogadható felfedezésekre vár. Validálásra az iparnak nincs fedezete, sajnos az erre koncentrált állami támogatási rendszer is hiányzik, ezért külön állami forrásokat kellene biztosítani a kutatóhelyeken a felfedezések alkalmazás szempontjából történő validálására. Nagyon fontos feladat a kockázati tőke érdekeltté tétele és bevonása az egyetemi, intézeti és vállalati felfedezések piacra juttatásában. A vállalkozások érdekeltsége ráadásul kettős, hiszen a továbbvihető felfedezések mellett az ipari kutatás-fejlesztés egyik legfontosabb emberi erőforrása az egyetemeken és a kutatóintézetekben kiképzett, tudományos minősítést, kutatási és kutatásszervezési gyakorlatot szerzett, kapcsolatokkal rendelkező szakember. Az innovatív vállalkozásokkal együtt érdekeltünk vagyunk a szabályozási környezet fejlesztésében, a költségvetési források növelésében, a bürokrácia nagyfokú csökkentésében, a pénzügyi támogatásokhoz való hozzáférés megkönnyítésében.

A politika és a tudományos közösséget képviselő Magyar Tudományos Akadémia kapcsolatát új alapokra kell helyezni, aminél a közös nevező csakis a hazai tudomány érdekeinek előbbre vitele lehet. A kormányzattal való intézményes együttműködésnek ki kell terjednie minden szakpolitikai területre, tárcára, hogy a tudományos és a technológiai ismeretek és értékelések minden politikai és közigazgatási döntéshez időben rendelkezésre álljanak, és hogy legyen is ezekre megfelelő fogadókészség, sőt esetenként megrendelés.

Korunkban minden korábbinál jobban meghatározza életünket a tudomány és a technika, ez teszi lehetővé az emberhez méltó, minőségi életet. Élni, boldogulni, helyállni alig lehet a tudomány és a technika kellő ismerete nélkül. Ezért törekedni kell a társadalom felkészítésére, és élethosszig tartó támogatására a tudományos felismeréseknek és a technikai eszközöknek aktív, de ugyanakkor kritikus alkalmazásában. A Magyar Tudományos Akadémia köztisztületének minden tagja érezzen felelősséget abban, hogy megtaláljuk a hatékony

segítségnyújtás módjait, hogy miként lehet a szülőket, a nevelőket, a pedagógusokat, a kommunikációs szakembereket és a társadalmi szervezetek, egyházak keretében tevékenykedőket támogatni az új technológiai kihívásokkal való megbirkózásban.

Megkerülhetetlen feladatunk a tudományos kutatás filozófiai, etikai, szociológiai, szociálpszichológiai, jogi kérdéseinek felvetése, folyamatos szem előtt tartása, különösen a nemzetközi és a hazai természettudományos kutatások frontvonalába tartozó új területeken (például a genomika, biotechnológia, őssejt-kutatás, klónozás, energetika, gyógyszerkémia, nanotechnológia, informatika, digitalizáció, mesterséges intelligencia, robotika). Ezeben az esetekben az etikai kérdések és a társadalmi következmények nem választhatóak el a konkrét kutatási folyamattól. Ez különleges jelentőségű feladatokat ruház a társadalomtudományok képviselőire is. Ennek hangsúlyozása, elősegítése, a tudománypolitika számára elfogadottá tétele az Akadémia fontos feladata. Kitől mástól várhatnánk a technológiai fejlődés szellemi és fizikai környezetet károsító következményeinek pontos felmérését, értelmezését és elhárítását, mint éppen a technológiai fejlődést megalapozó tudománytól, tudósoktól? Ha nem találunk hatékony és hiteles megoldást erre a társadalmi szerepvállalásra, akkor a tudomány társadalmi tekintélye rohamosan csökkenni fog. Ezt a dilemmát éppen az etikai és a társadalmi szempontok következetes alkalmazása oldhatja fel. Azaz komplex, interdiszciplináris megközelítést kell követni, amelyben a három nagy tudományterület egyaránt részt kell, hogy vállaljon. Ha ez sikerül, akkor a fenntarthatóság letéteményese a tudomány lesz!

A Magyar Tudományos Akadémia Területi Bizottságai (Pécs, Szeged, Debrecen, Miskolc, Veszprém, Kolozsvár) és azok tagozatai (Pécsnek Kaposvár, Veszprémnek Sopron) regionális csomópontként szolgálhatnak a területi gazdasági, kulturális, felsőoktatási, ipari és egyéb tudományban érdekelt központok érdekegyeztetéséhez, közös szakmai, tudománypolitikai, közéleti tevékenységük szervezéséhez. A Területi Bizottságoknak legyen szerepük abban, hogy a tudós közösség közelebb kerüljön a társadalom valamennyi rétegéhez, és erősödjön ellenállóképessége a médiából áradó áltudományos ismeretekkel szemben.

A Magyar Tudományos Akadémiának jó kapcsolatot kell ápolnia a tömegtájékoztatásban tevékenykedő újságírókkal. Segítenie kell a sajtó munkatársait hivatásuk gyakorlásában, cserébe hitelességet, szakszerűséget és a szakmai-etikai normák betartását kell elvárnia. Akadémia álláspontjának objektív, gyors, alapos és teljeskörű megismertetése különösen nagy jelentőségű az áltudományokkal terhelt mai közéletben. Az egyházak és a társadalmi szervezetek fontos partnerek lehetnek az ismeretek terjesztésében, és abban, hogy a társadalmat valóban segítsük a tudomány és a technológia fejlődéséből fakadó kihívások, változások megértésében, megítélésében és kezelésében.

Nemzetközi kapcsolatainkat és lehetőségeinket a hazai kutatás-fejlesztés-innováció és az ország fejlődése érdekében kell a jövőben is felhasználni. Geopolitikai helyzetünk és hagyományaink egyaránt feljogosítanak arra, hogy törekedjünk a régió vezető tudományos központjává válásra. Ugyanakkor erősítenünk kell a világ nagy akadémiáival a kapcsolatot, közös programok szervezésével kell a Magyar Tudományos Akadémia nemzetközi presztízsét, megbecsültségét növelni.

A Vizi E. Szilveszter elnök úr által elindított World Science Forum (WSF) továbbra is rendkívüli nemzetközi népszerűségnek örvend, vezető politikusok és tudósok vesznek részt programjaiban a világ minden tájáról, és viszik a magyar tudományosság hagyományainak és jelenének jó hírét. Egy-egy alkalommal a világsajtó Budapestről, mint a tudomány fővárosáról tesz említést! A rendezvénnyel a Magyar Tudományos Akadémia innovatív szerepet vállalt a

nemzetközi tudományos életben, a tudománypolitikában, és kifejezte elkötelezettségét a tudomány társadalom felé mutatott felelősségvállalása iránt. A következő WSF-ek külföldi és hazai megrendezése is kiváló lehetőség lesz az Akadémia nemzetközi súlyának növelésére, másfelől a tudomány és társadalom kapcsolatrendszerének középpontba állítására. E tudománypolitikai gondolat sohasem volt időszerűbb, mint ma, amikor itthon az Akadémia és a tudomány tekintélyét, jelentőségét, értékeit több oldalról is támadják. A rendezvény várható sikere a politikai döntéshozókkal is érzékeltetni fogja, hogy a Magyar Tudományos Akadémia nagymértékben tudja szolgálni Magyarország nemzetközi elfogadottságának növelését.

A tudományos életben az angol nyelv magas szintű ismerete és alkalmazása nélkülözhetetlen, de mindig emlékezzünk a Magyar Tudományos Akadémiának a küldetésére, amely kiterjed a magyar nyelv alkalmasságának fenntartására az új ismeretek, friss eszmék, fogalmak, tárgyak, jelenségek közvetítésére, megnevezésére. A megnevezés képessége szimbolikus jelentőségű az európai kultúrában. Azt jelenti, hogy a *megnevező* – egy ember, egy nép, egy kultúra – megértette, magáévá tette, uralja, és saját élete, törekvései, boldogulása szolgálatába állítja a *megnevezettet*. A Magyar Tudományos Akadémiának ebben is kulcsszerepe van.

III. Stratégia és teendők

Az alábbiak összeállításánál építettem a legutóbbi rendkívüli közgyűlésén elfogadott Küldetési nyilatkozatra, az annak előkészítése során az MTA tudományos osztályaitól és köztestületi tagjaitól érkezett javaslatokra, az ezeket összefoglaló közgyűlési dokumentumokra. Elképzeléseimet és a kiemelt feladatokat nem a teljesség igényével, hanem prioritásokat tükrözően, a küldetési nyilatkozat egyes pontjaihoz kapcsolódóan foglalom össze.

Helyre kívánom állítani azt a rendszerváltozás óta általánosan elfogadott gyakorlatot, hogy a Magyar Tudományos Akadémia elnöke közvetlen kapcsolatot tarthasson fenn a miniszterelnökkel és a kormány tagjaival.

A nemzeti érdekeket tisztelő, kölcsönösen előnyös, konstruktív kapcsolatépítés kockáztatása nélkül a kormánnyal kezdeményezett tárgyalások során tervezem felvetni az MTA szerepének jelentős növelését az elcsatolt kutatóhálózat, valamint az OTKA működtetésében.

1. Az Akadémia a magyar tudományos közösséget egyesítő és megjelenítő köztestület.

Az Akadémia folyamatos törekvése kell, hogy legyen a teljes hazai tudományos közösség egyesítése és képviselése minden méltatlan megkülönböztetés nélkül. A bölcsészet-, társadalom- és természettudományi kutatások építő egymásra utaltságát a nyilatkozatok mellett a gyakorlatban is igazolni kell. Az Akadémia társadalmi tekintélye és küldetése, annak valamennyi pontja csakis ennek az egységnek és szolidaritásnak a tiszteletben tartása és kifejeződése mellett teljesülhet. Ez fokozottan érvényes az alábbiakban felsorolt – a további pontokban részletezett – kiemelt területek esetében.

Kiemelt területek:

- koherens kutató- és kutatásbarát rendszer kialakításának szorgalmazása és elősegítése a hazai kutatás, fejlesztés és innováció területén,
- a kutatói utánpótlás folyamatosságának biztosítása,
- a női kutatói életpálya segítésének komplex stratégiája,
- a több intézményre kiterjedő, gazdasági szférát is bevonó, nemzeti szintű, multidiszciplináris hálózatokra épülő programok megvalósítása,
- gondoskodás a tudomány szabadságának az Alaptörvényben foglaltaknak megfelelő érvényesüléséről a más alapjogokkal való ütközéstől mentesen,
- a közhatalom gyakorlói és a tudományos közösség képviselői közötti, nemzeti érdekekkel összhangban lévő, és kölcsönösen előnyös együttműködés biztosítása,
- az országosan egységes és teljeskörűen alkalmazott tudományos minőségi és etikai rendszer elfogultságtól mentes működtetése,
- az országos tudománypolitikai testületekben, tevékenységekben való részvétel, érdekérvényesítés során,
- a Magyar Tudományos Akadémia szervezetének fejlesztése és erőforrásainak bővítése az Akadémia küldetésének szolgálatában.

2. Az Akadémia őrzi és ápolja a magyar nyelvet, gondozza a nemzet tudományos és kulturális örökségét.

Az akadémiai törvény (MTAtv. 3 §) alapján kapott felhatalmazás szerint fenn kell tartani a magyar nyelv alkalmasságát új ismeretek, friss eszmék, fogalmak, tárgyak, jelenségek közvetítésére, megnevezésére, amit átfogó nemzeti programnak kell támogatnia.

Kiemelt feladatok:

- A magyar nyelv ápolásával összefüggő küldetés nagyléptékű teljesítéséhez tervszerű, széles körű együttműködésre alapozott nemzeti programot kell kialakítani az Eötvös Loránd Kutatási Hálózattal (BTK, Nyelvtudományi Intézet), egyetemi tanszékekkel, a művészeti akadémiákkal, a kormányzattal, a szakmai és a társadalmi szervezetek, a tömegkommunikációnak a magyar nyelv ápolása iránt felelősséget érző képviselőivel, valamint a kormányzattal, mindenekelőtt az Emberi Erőforrások Minisztériumával.
- A digitális technológiák felhasználásával új utakat kell nyitni az egységes magyar nyelvterületen a nemzeti kulturális örökség megóvása, dokumentálása, terjesztése, a köz- és felsőoktatás számára történő rendelkezésre bocsátása érdekében.
- Az Akadémiának védnökséget kell vállalnia „A magyar nyelv nagyszótár” megvalósításában, amely munka a magyar kultúra egy súlyos adósságát hivatott pótolni.

3. Az Akadémia hozzájárul a kutatás feltételeinek megteremtéséhez, és képviseli a magyar tudományos kutatás érdekeit.

Biztosítani kell, hogy a kutatóközösség ne csak szűk szakterülete eredményeivel és fejlődésével legyen tisztában, hanem folyamatosan érzékelje és kövesse a multidiszciplináris, globális és regionális tudományos és technológiai irányokat, trendeket, és az arra adott szakmapolitikai válaszokat. Elő kell segíteni, hogy a hazai kutatás, fejlesztés és innováció

területe koherens kutató- és kutatásbarát rendszerré álljon össze. Különös figyelemmel kell tekinteni a kutatói utánpótlásra, a kutatói hivatás népszerűsítésére, a női kutatói életpálya segítésére, amelyek komplex stratégiai megközelítést igényelnek. Támogatni kell a több intézményre kiterjedő, gazdasági szférát is bevonó, nemzeti szintű, multidiszciplináris hálózatokra épülő programok létrejöttét és megvalósítását. Biztosítani kell a publikációs tevékenység optimalizálásának és nyomonkövethetőségének feltételeit.

Kiemelt feladatok:

- Az MTA tudományos tanácsadói szerepvállalásának megalapozásához és a magyar tudományos közösség nemzetközi tájékozódásához szükséges a különféle nemzetközi szervezetek, akadémiák jelentéseinek, tanulmányainak, az európai szakpolitikai ajánlásoknak és az ENSZ fenntarthatósági céljainak ismerete, figyelembe vétele, adaptálása, amihez az Akadémián belül ki kell alakítani a feltételeket.
- Élteni kell az akadémiai törvény adta lehetőséggel, hogy az Akadémia továbbra is meghirdet és elbírálgat kiválósági ösztöndíjakat és kutatócsoporti támogatásokat.
- Megvalósíthatósági tanulmányt kell készíteni az „Institute for Advanced Studies” létrehozásának érdekében.
- Az egyetemi, kutatóintézeti és ipari kutatások közötti, innovációhoz vezető együttműködések létrejöttéhez és működéséhez módszertani és konzultatív támogatást kell biztosítani a hazai jó gyakorlatot megvalósítók bevonásával.
- Létre kell hozni a kutatóegyetemek, kutatóhálózati tagok és az innovatív ipari vállalkozások részvételével a kutatóintézmények konzultatív fórumát, és teret, keretet kell biztosítani a fórum működéséhez, lehetővé kell tenni hatékony kapcsolódását az akadémiai szerveződésekhez.
- Folytatni kell a Kiválósági Együttműködési Programokat a már elindítottak (pl. víztudomány, tantárgy-pedagógia) továbbvitelével, és újak bevonásával.
- Biztosítani kell a Magyar Tudományos Művek Tára feladatellátását, nemzetközi normákhoz és az új informatikai megoldásokhoz való igazítását.
- Át kell tekinteni és programot kell kidolgozni a publikálással, folyóirat- és könyvkiadással, az Open Access mozgalommal kapcsolatos teendőkre, a jelenlegi kaotikus állapotok megszüntetésére.

4. Az Akadémia a tudományos minőség és a tudományetika biztosítója

Az Akadémia felelőssége kiterjed arra, hogy gondoskodik a tudomány szabadságának Alaptörvényben foglaltaknak megfelelő érvényesüléséről, anélkül, hogy az más alapjogokkal ütközne. Ugyancsak meg kell mindent tennie azért, hogy a közhatalom gyakorlói és a tudományos közösség képviselői a nemzeti érdekekkel összhangban és kölcsönösen előnyösen tudjanak együttműködni. Az Akadémia feladata az országosan egységes és teljeskörűen alkalmazott tudományos minőségi és etikai rendszer elfogultságtól mentes működtetése.

Kiemelt feladatok:

- Az Akadémia fogalmazza meg és értelmezze a tudományos kutatás szabadságának, s a hozzá kapcsolódó jogoknak és kötelezettségeknek a kutató egyén, a kutatócsoport, a kutatóintézmények és a társadalom szintjén érvényesítendő ismerveit és vizsgálja ezek érvényesülését a gyakorlatban.

- Szorgalmazza a tudományos kutatásban részt vevők most már elengedhetetlenül fontos anyagi megbecsülésének kormányzati szintű megoldását és segítséget nyújt a kutatói életpálya model nemzetközileg is versenyképes kialakításában.
- Tisztázza a közhatalom és a tudomány együttműködésének elvi és gyakorlati ismérveit, és vizsgálja meg e téren a demokratikus országokban jellemző problémákat és bevált gyakorlatot. Dolgozzon ki ajánlásokat a tudományos közösség számára, és ezekről tájékoztassa a társadalom tagjait, különös tekintettel a politikai döntéshozókra.
- A hazai tudományos közösség és a kutatás- és innovációpolitika érdeke is a tudományos értékelés objektív, tudományágtól függő, de országosan egységes rendszerének megteremtése, amelyet valamennyi tudományos intézményre kiterjesztve kell alkalmazni. A rendszer szakmai, erkölcsi, szervezeti és anyagi háttérét az MTA keretében kell biztosítani.
- A magas minőségi követelmények megőrzésével, a Fiatal Kutatók Akadémiája és a Doktori Tanács közreműködésével, valamint a Rektori Konferenciával konzultálva növelni kell az MTA doktora cím elismertségét, minél teljesebb körű alkalmazását és a minősítést elérni törekvők számát.
- A Magyar Rektori Konferenciával, a Magyar Akkreditációs Bizottsággal és az egyetemekkel együttműködve össze kell hangolni a tudományos minősítések (PhD, habilitáció, DSc) követelményrendszerét és funkcióját.
- Az ALLEA dokumentumaira alapozva, az Akadémia koordinálásában, az egyetemek, a kutatóintézetek, az ipari kutatásokat végző vállalatok, valamint a kutatásfinanszírozók részvételével ki kell alakítani a nemzeti kutatásetikai rendszert és eljárásrendet.

5. Az Akadémia feladata a magyar tudomány nemzetközi kapcsolatainak bővítése, eredményeinek megjelenítése és érdekeinek képviselete

Nemzetközi kapcsolatainkat és lehetőségeinket továbbra is a hazai kutatás-fejlesztés-innováció és az ország fejlődése érdekében kell felhasználni.

Kiemelt feladatok:

- A World Science Forum rangjának megőrzése, szervezeti háttérének és finanszírozásának biztosítása, a következő WSF-ek hazai megszervezése, és együttműködés a külföldi szervezésekben.
- Részvétel az európai tudományos és innovációs szervezetek (All European Academies, the European Federation of Academies of Sciences and Humanities, ALLEA; European Academies' Science Advisory Council, EASAC; Academia Europaea; Union Académique Internationale; European Research Council, ERC; Joint Research Centre, JRC; European Innovation Council, EIC) munkájában.
- Szorosabb együttműködés a V4-országok akadémiáival.
- A külföldi tudományos szervezetekkel való kapcsolatépítést segítő akadémiai egyezmények és mobilitási támogatások megújítása.
- Külföldi tudósok nyilvános előadásaira épített programsorozat.
- A külföldön élő magyar nyelvű és tárgyú tudományos kutatások és művelőik, a határon túli magyar tudományosság, valamint az MTA külső tagjainak magasabb szintű bevonása és integrálása az MTA életébe és tevékenységébe. Megfontolandó a külső tagok létszámának és jogosultságainak növelése.

- A hazai tudományos élet hatékony működését, a kutatói mobilitást, együttműködéseket, a külföldi forrásszerzést és a még jobb nemzetközi beágyazottságot és szerepvállalást akadályozó infrastrukturális, jogi, pénzügyi és adminisztratív akadályok tervszerű felszámolásának szorgalmazása, képviselése.

6. Az Akadémia a nemzet tanácsadója

A Magyar Tudományos Akadémiáról szóló, legutóbb a 2019. évi CIX. törvénnyel módosított törvény értelmében az Akadémia közfeladatát lát el, és ennek értelmében intézményes együttműködést alakít ki a kormányzati szervekkel, minisztériumokkal, közigazgatási intézményekkel a már működő jó példák figyelembe vételével, mint amilyen például a Belügyminisztérium és az Agrárminisztérium esetében már működik, de példát láthatunk rá az Emberi Erőforrások Minisztériumában is az Egészségügyi Tudományos Tanács formájában. Átfogó jelentések készítésével tájékoztatni és támogatni kell a döntéshozókat és a társadalom felelősen gondolkodó tagjait, civil szervezeteit. (Itt hasznos figyelembe venni az Egyesült Államok Nemzeti Tudományos Akadémiáinak gyakorlatát és módszertanát.) Az MTA törvényben előírt feladata a hazai tudományos tevékenység helyzetéről rendszeresen tájékoztatni az országgyűlést, az egész társadalmat. Ezt összhangba kell hoznia az említett új feladatok teljesítésével.

Kiemelt feladatok:

- A kormányzati döntéshozatalt segítő tudományos tanácsadói szolgálat létrehozatala, kormányzati kapcsolatokért felelős vezető megbízása, a szolgálat működését biztosító szakértői, intézményi és kommunikációs háttér megszervezése, majd aktív, kezdeményező együttműködés az állami szervekkel. Elvárás, hogy a kormányzat biztosítsa a kétirányú akadálytalan információ-áramlást, a fogadókészséget, annak adminisztratív háttérét.
- Ki kell alakítani a nemzeti jelentések készítésének módszertani, szervezeti, működési és finanszírozási feltételeit, rögzíteni az együttműködés menetét a tudományos osztályokkal, területi bizottságokkal, elnöki bizottságokkal és a kutatóhelyeken tevékenykedő szakértőkkel, végül a munkába bevonni szükséges külső partnerekkel.
- Rendszeres időközönként (3 évente) átfogó jelentést, értékelést és javaslatokat kell készíteni a teljes hazai tudományos kutatás helyzetéről, működéséről, nemzetközi beágyazottságáról, amelynek összeállításába a hazai tudomány és innováció eredményes működésében érdekelt valamennyi tényezőt be kell vonni, és közreadását közéleti eseménnyé kell tenni. El kell érni, hogy a „Jelentés a magyar tudomány helyzetéről” a hazai tudomány fejlődésének jelentős figyelmet kiváltó, objektív tükrévé, referenciájává váljon.
- Az Akadémiának érdemi módon kell résztvennie az országos tudománypolitikai testületekben, tevékenységekben, köztük a Nemzeti Tudománypolitikai Tanácsban (NTT), az ELKH Irányító Testületében és Tudományos Tanácsában, a nemzeti KFI stratégia megújításában, továbbá az Országos Környezetvédelmi Tanácsban.
- Folytatni kell, és a fentiekkel összhangba kell hozni azt a sokoldalú, szerteágazó tevékenységet, amelyet az Akadémia végez, szervez vagy koordinál (például Tantárgy-pedagógiai Kutatási Program, Elnöki Bizottság az Egészségért, Nemzeti Víz tudományi Program, Világgazdasági Tudományos Tanács, Magyarország Nemzeti Atlasza).

- Mindezen funkciókban jobban támaszkodhatunk a határon túli szervezeteinkre. Az Akadémia keretében 1996-ban jött létre a Magyar Tudományosság Külföldön Elnöki Bizottság (MTK EB), 2000-ben pedig az MTA köztestülete megnyílt a Magyarországon kívül élő, magukat magyarnak (is) valló tudósok előtt. 2007-ben a Kolozsvári Területi Bizottság (KAB), 2008-ban a Vajdasági Magyar Akadémiai Tanács (VMAT), 2013-ban a Szlovákiai Magyar Akadémiai Tanács (SZMAT), 2015-ben pedig a Kárpátaljai Magyar Akadémiai Tanács (KMAT) alakult meg. A 2018-ban alakult MTA Amerikai Magyar Bizottsága (AMB) immár az ötödik olyan határon túli testület, amely a Magyar Tudományos Akadémiához kötődik.

7. Az Akadémia közvetíti a tudományos kutatások eredményeit a társadalom számára.

Küldetésének ezt az elemét az MTA szakmai és társadalmi szervezetekkel együttműködésben és aktív kommunikációval tudja leginkább szolgálni. Drámaian csökken a kutatói utánpótlás, ezért különös jelentőségű a kutatói életpálya népszerűsítése a középiskolás generáció számára. Ebben számítanunk kell a közvetítő oldalon a köztestület minden tagjára, kiemelten a Fialatok Akadémiájára, a fogadó oldalon pedig a középiskolásokra és szaktanáraikra.

Kiemelt feladatok:

- Együttműködési program kidolgozása a szakmai és társadalmi szervezetekkel.
- Az MTA kommunikációs stratégiájának megújítása, a kapcsolódó szervezet, működés és erőforrás biztosítása. A kommunikációs stratégia rendeltetése az MTA valamennyi törekvésének kommunikációs eszközökkel való kiszolgálása, támogatása, ezen belül kiemelt feladata a küldetés jelen, 7. pontjában említettek szolgálata is.
- Az eredmények kommunikációjának kiterjesztése az egész magyar tudományos kutatóközösség eredményeire.
- A Bicentenáriumi kommunikációs előkészítése.
- A tudomány, a magyar tudományos közösség, és az MTA jelentőségének érzékeltetése a társadalom, a közvéleményformálók és a döntéshozók számára.
- A középiskolás generációt célzó, a kutatói életpályát népszerűsítő kommunikációt szervezetté kell tenni, ebben számítanunk kell a közvetítő oldalon a köztestület minden tagjára, kiemelten a Fialatok Akadémiájára, a fogadó oldalon pedig a középiskolásokra és szaktanáraikra.
- Továbbra is vezető és koordináló szerepvállalás a Magyar Tudomány Ünnepeinek megszervezésében.
- A Mindentudás Egyetemének újraindítása az új kommunikációs eszközök kihasználásával.
- Szükség esetén gyors reagálásra képes kommunikációs mechanizmus kialakítása.
- Az MTA honlap kiemelt alkalmazása, az osztályok, területi bizottságok honlapjai működtetésének és fejlesztésének támogatása.
- A tudomány értékeinek védelme az áltudományokkal szemben, média szereplések vállalása, aktív média kampány szervezése kritikus témák megjelenése esetén, kritikus időszakokban.

IV. Szervezet, erőforrások, vagyongazdálkodás

Megválasztásom esetén a jelen dokumentumra kapott észrevételek és a 2020. évi közgyűlési vita figyelembe vételével, a megválasztott vezetőtársaimmal közösen, a rendelkezésre álló anyagi erőforrások mértékéig véglegesíteném az elnöki programomat és munkatervemet.

A köztisztviselési és a bizottsági szervezet fejlesztése

A köztisztviselési működésére és a bizottsági szervezet fejlesztésére vonatkozó stratégiai elemeket a Küldetési nyilatkozatnak alárendelve, az egyes pontok keretében tárgyaltam.

A titkársági struktúra megújítása

Az MTA Titkárság szervezeti felépítését az Akadémia megújult küldetéséhez igazodva, az új választott vezetés egyeztetett koncepcióján és stratégiáján alapuló cselekvési program szerint kell megújítani. Az átalakítás során a tudományos osztályok autonóm szakmai és szervezeti működésének biztosítása mellett gondoskodni kell az Akadémiának a teljes kutató közösség és a társadalom érdekében vállalt tevékenységeinek bővítéséhez szükséges erőforrásokról is. E tevékenységek szorosan kapcsolódnak az osztályok működéséhez, de azok hagyományos, autonóm működésén túlmutatnak.

Források felkutatása és biztosítása

A források bővítésének egyik lehetősége a tudomány iránt elkötelezett mecénások bevonása, ami célirányos erőfeszítéseket követel, felkészült szakemberek igénybevételevel, *fundraising* stratégia alkalmazásával.

Az MTA vagyongazdálkodását úgy kell fejleszteni, hogy az Akadémia vagyona egyre számottevőbb forrást jelenthessen az Akadémia küldetésével összefüggő feladatainak ellátásához.

Megfontolás tárgya lehet az MTA önálló pályázása hazai és külföldi forrásokra. Meg lehet vizsgálni különféle tudományos szolgáltatások díj ellenében történő nyújtását is.

Meg kell kezdeni és ki kell dolgozni az akadémiai gyűjtemények kezelésének programját és nyilvános bemutatásuk lehetővé tételét, ami befektetéseket igényel, de hosszú távon megtérülhet és bevételeket biztosíthat.

Meg kell állapodni a kormánnyal, hogy az Akadémia nemzeti küldetésének teljesítését szolgáló új feladatvállalásokhoz és a bicentenáriumi méltó megünnepléséhez a költségvetés is érdemben hozzájáruljon.

V. Néhány életrajzi adat

Hazai:

- Az MTA Kísérleti Orvostudományi Kutatóintézet igazgató helyettese 1994-től, majd igazgatója 2002-től.
- A Pázmány Péter Katolikus Egyetem Információs Technológiai Karának kihelyezett Neurobiológiai tanszékét és a neurobiológia oktatását szervező és vezető egyetemi tanár 2001 óta.
- Alapító törzstagja a PPKE-ITK Roska Tamás Műszaki és Természettudományi Doktori Iskolának.
- Több mint 10 éve tagja a Semmelweis Egyetem ÁOK Habilitációs Bizottságának, és 2 évig tagja az ELTE TTK Habilitációs Bizottságának.
- Az MTA Köztestületének munkájában 1997-től vesz részt, három éven át az MTA Neurobiológiai Bizottsága elnökeként, 1998-tól levelező, 2004-től rendes tagként. A Közgyűlés 2014-ben választotta élettudományi alelnöknek, második ciklusa ebben az évben ér véget. Alelnökként 5 és fél éven keresztül részt vett az Elnökség és a Vezetői Kollégium munkájában, elnökölte az MTA Szociális Bizottságát, az MTA-KOKI igazgatójaként pedig 2002 óta tagja az Akadémiai Kutatóhelyek Vezetői Tanácsának (AKVT), amely az ELKH-ban is tovább funkcionál.
- A Magyar Idegtudományi Társaság elnöke (2009-2013).
- Az MTA elnökének felkérésére megalakulása óta tagja az Eötvös Loránd Kutatóhálózat Irányító Testületének.

Nemzetközi:

- Összesen négy év vendégkutatói munka az Oxfordi egyetemen 1982 és 1988 között, több hónapos tanulmányutak az USA és Németország számos egyetemén, Franciaországban, Svédországban, Olaszországban.
- A Federation of European Neuroscience Societies elnöke 2004-től 2006-ig, vezetőségi tagja 2002-től 2008-ig.
- Az Idegtudományi Világszövetség (IBRO) vezetőségi tagja 6 éven keresztül, majd Közép és Kelet-Európai Regionális Bizottságának alapító elnöke 4 évig.
- Az USA Society for Neuroscience, Committee on Committees tagja, és elnöke a Young Investigator Award Bizottságnak (2010-2013).
- Jose Manuel Barroso, az Európai Unió elnöke 15 fős Tudományos és Technológiai Tanácsadó Testületének tagja, a Human Frontier Science Program Organization Tudományos Tanácsában az Európai Unió képviselője (2013-2016).

Életem során több megtisztelő funkciót tölthettem be, hazai és külföldi elismerésekben részesültem. De mindezek közül a legnagyobb örömet és legfelelősségteljesebbnek azt tekinteném, ha elnyerve a magyar tudományos közösség legkiválóbbjainak bizalmát, minden tudásomat, tapasztalatomat és képességemet a teljes magyar tudományos közösség érdekében, a Magyar Tudományos Akadémia küldetésének szolgálatába állíthatnám a tudós testület következő elnökeként.

VI. FÜGGELÉK

Stratégiai program elemei és ütemezése

STRATÉGIAI PROGRAM ELEMEI ÉS ÜTEMEZÉSE - 1.		Idő (év, félév)								Fő résztvevők							Szervezetfejlesztés, forrásteremtés				
		2020		2021		2022		2023		MTA			Tudományos intézményrendszer	Kormány, közigazgatás	Külföldi partnerek, nemzetközi szervezetek	Innovatív vállalkozások	Szakértők, tanácsadók	MTA szervezet fejlesztése	Együttműködések bővítése	Forrásbiztosítás, teremtés	
		I.	II.	I.	II.	I.	II.	I.	II.	Titkárság	Köztestület	MTA szervezet									
I	Hivatalba lépés																				
	Uj vezetőség felállítása, munkatársak tájékoztatása, átadás-átvétel																				
	MTA cselekvési program és munkaterv véglegesítése																				
	Hivatali szervezet és működés felülvizsgálata																				
	Egyeztetés kezdeményezése a Kormánnyal, megállapodás																				
II	Küldetés alapján meghatározott feladatok																				
	A magyar nyelv ápolása, tudományos és kulturális örökség gondozása																				
	<i>Nemzeti program a magyar nyelv ápolására</i>																				
	Nemzeti program előkészítése, megállapodás																				
	Nemzeti program elindítása és működtetése																				
	<i>Digitális eszközök a nemzeti kulturális örökség gondozásában</i>																				
	Felmérés, együttműködési program előkészítése																				
	Érdemi munka elindítása, program működtetése																				
	Hozzájárulás a kutatás feltételeinek megteremtéséhez, és a magyar tudományos kutatás érdekeinek képviselete																				
	Nemzetközi tudomány- és technológiapolitika információs rendszer működtetése																				
	Ösztöndíj- és kutatástámogatási stratégia kidolgozása																				
	Megvalósíthatósági tanulmány készítése az „Institute for Advanced Studies” létrehozásához																				
	<i>Kutatás feltételrendszernek fejlesztése, érdekképviselete</i>																				
	Kutatóintézmények konzultatív fórumának létrehozása és működtetése																				
	Stratégia és program a hazai kutatói életpálya vonzásának növelésére, különös tekintettel az utánpótlás biztosítására és női életpályára																				
	A kormányzat megnyerése a hazai kutatói életpálya nemzetközi versenyképessé tételéhez, az intézkedések hatásának követése																				
	A hazai tudományos élet hatékony működését biztosító intézkedések rendszeres kezdeményezése																				
	Kiválósági Együttműködési Programok																				
	Publikációs tevékenység optimalizálása és nyomonkövethetősége																				

STRATÉGIAI PROGRAM ELEMEI ÉS ÜTEMEZÉSE - 2.	Idő (év, félév)							Fő résztvevők						Szervezetfejlesztés, forrásteremtés				
	2020		2021		2022		2023	MTA			Tudományos intézményrendszer	Kormány, közigazgatás	Külföldi partnerek, nemzetközi szervezetek	Innovatív vállalkozások	Szakértők, tanácsadók	MTA szervezet fejlesztése	Együttműködések bővítése	Forrásbiztosítás, teremtés
	I.	II.	I.	II.	I.	II.	I.	Titkárság	Köztestület	MTA szervezet								
	I.	II.	I.	II.	I.	II.	I.											
A tudományos minőség és a tudományetika biztosítása																		
A kutatás szabadsága a XXI. Században: konzultáció és jelentés																		
A közhatalom és a tudomány együttműködése: konzultáció és jelentés																		
A tudományos értékelés országosan egységes rendszerének kialakítása és működtetése																		
Előkészítés, konzultáció, egyeztetések, jelentés, javaslat																		
Tudományterületi és intézménytípus szerinti modellvizsgálatok																		
Országos működtetés megkezdése																		
MTA Doktora cím elismertségének növelése																		
Konzultáció, jelentés																		
Intézkedések, nyomonkövetés																		
A tudományos minősítések (PhD, habilitáció, DSc) követelményrendszerének és funkciójának összehangolása																		
Konzultáció, jelentés																		
Intézkedések, nyomonkövetés																		
Nemzeti kutatásetikai rendszer és eljárásrend kialakítása és működtetése																		
Konzultáció, jelentés																		
Intézkedések, nyomonkövetés																		
Az MTA nemzetközi szerepvállalása a magyar tudomány érdekében																		
World Science Forum szervezése, brand védelme, fejlesztése																		
Részvétel az európai tudományos és innovációs szervezetekben																		
Együttműködés a V4-országok akadémiaival																		
Külföldi tudósok nyilvános előadásaira épített programsorozat.																		
A határon túli magyar tudományosság magasabb szintű bevonása az MTA életébe és tevékenységébe.																		
Konzultáció, jelentés																		
Intézkedések, nyomonkövetés																		
A külső tagok létszámának és jogosultságainak növelése																		
Konzultáció, jelentés																		
Intézkedések, nyomonkövetés																		
Akadémiai egyezmények és mobilitási támogatások megújítása																		

